

Баканьова С. В.,
учитель початкових класів
Червонокосянтинівської
ЗШ I-III ступенів
Петрівської районної ради
Кіровоградської області

ЛЮДИНА БЕЗ ВІТЧИЗНИ ЯК СОЛОВЕЙ БЕЗ ПІСНІ (година спілкування для учнів 3 класу з елементами пізнавальних ігор та інтерактивних методів)

Мета: систематизувати знання дітей про поняття «Батьківщина», «рідний край»; розвивати вміння проявляти свою любов до рідного краю, відчувати себе частиною української нації; виховувати повагу та гордість до держави, до українського народу.

Обладнання: вишиті рушники; вироби, зроблені своїми руками; малюнки дітей; портрет В.О. Сухомлинського; література з теми «Рідний край»; М'яка іграшка «Серце»; картки для розподілу на групи: «Сонце» (5 штук), «Місяць» (5 штук), «Зірка» (5 штук); картки для роботи в групах («Питайлик», «Сонце», «Заборона»).

Хід заняття

I. Психологічний настрій

Гра «Долоньки».

Станьте в коло. Візьміться за руки. Подумайте приємне про свого товариша зліва. Доберіть комплімент товаришу справа. Передайте цей комплімент товаришу справа разом із «сердечком» (не забувайте дякувати).

- Промовимо разом: «Ми одна шкільна родина – ти і я!»

II. Прогнозування

- Прочитайте на дошці тему нашої години спілкування: «Людина без Вітчизни як соловей без пісні».

- Про що буде йти мова?

Інтерактивна вправа «Мозковий штурм».

Припущення дітей: родина, рідний край, природа навколо нас, професії, Батьківщина, мама, тато, школа, учитель, клас, однокласники, свято.

III. Робота в групах

- Об'єднайтеся в групи, вибираючи картку: «Сонце», «Місяць», «Зірка».

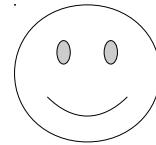
- Зараз ми будемо працювати над казкою видатного педагога Василя Олександровича Сухомлинського. У своїх коротеньких, але повчальних творах він переконливо довів, що добрі почуття сягають своїм корінням у дитинство, а

людяність, доброта, ласка, доброзичливість, любов до Вітчизни народжуються у праці, турботах, хвилюваннях про красу довкілля, про рідний дім (додаток 1.)

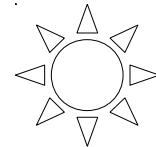
Познайомтеся з правилами роботи в групі (додаток 2).

Умовні позначення для роботи в групі

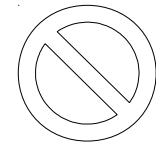
1. «Питайлик» – якщо вас щось здивувало, або зацікавило, поставте цей знак.

2. «Сонечко» – якщо ви про це знаєте, поставте цей знак.

3. «Заборона» – якщо це для вас нове, ставте цей знак.

Знаки ставте тільки в кінці абзаців.

Регламент роботи: 4 хвилини (2 хвилини ви читаєте текст, 2 хвилини – радитесь у групах, визначаєтесь, що вас зацікавило, що для вас нове).

IV. Презентація роботи груп

Регламент: 2 хвилини.

Кожна група виставляє свій зоровий ряд на картках на дошці.

V. Фізкультхвилинка

Гра «Думаємо про Батьківщину».

- Станьте в коло. Ведучий по черзі буде кидати м'яч кожному, при цьому він наводитиме приклади ситуацій, які свідчать про те любить людина свою Батьківщину, чи ні:

- людина повернулася з лісу з букетом конвалій;
- людина саджає біля свого дому дерева;
- людина під'їхала до самого ставка на своїй машині;

- людина прибрала за собою в лісі після відпочинку;
- лікар запізнився на роботу;
- людина викинула сміття у посадку;
- школяр і школярка старанно виконують домашні завдання;
- людина поступилася місцем у транспорті старій бабусі;
- учні у класі уважно слухають пояснення вчителя;
- дідусь із казки В. Сухомлинського садив дерева.

VI. Узагальнення знань

- Чи може людина проявити свою любов до Батьківщини?
- Як би ви проявили свою повагу та любов до рідного краю? (Розповіді дітей).
- Як ваші батьки проявляють любов до Вітчизни?

VII. Рефлексія

а) Гра «Для милої моєї Батьківщини».

Народні приказки про Батьківщину:

- Людина без Вітчизни як соловей без пісні.
- Добре тому, хто у своєму дому.
- Наша Батьківщина любя й мила. Чи може вона бути кращою і дорожчою за що-небудь? (краще зірки, небес, веселки, дорожче за гроші, машини, палаци).
- Що може подарувати своїй Вітчизні людина, яка її любить? (Наприклад: добре виконану роботу, любов до своєї сім'ї, букет квітів, красивий танок, пісню).
- Що ви особисто можете подарувати Батьківщині? Намалюйте на плакаті.

б) Виконання колективного міні-проекту «Подарунок Батьківщині».

в) Написання колективного сенкану (додаток 3).

Україна
вільна, велика
живе, розквітає, звеселяє
Я дуже люблю Україну
Батьківщина

г) Читання вірша В. О. Сухомлинського.

- Завершуємо нашу годину спілкування віршем Василя Олександровича Сухомлинського «Я був на далекій чужині...» (додаток 4).

ДОДАТКИ

Додаток 1

Дідусь і Смерть

Був собі Дідусь. Було йому вже сто років. От дізналася Смерть, що живе такий старий-старесенький Дідусь, прийшла до нього й каже:

- Час уже помирати, Дідусю.
- Дай приготуватися, – відповідає Дідусь.
- Добре, - каже Смерть. – Скільки тобі часу треба на те?
- Три дні, - каже Дідусь.

Цікаво стало кощавій: що ж робитиме Дідусь, як він готуватиметься?

Настав перший день. Вийшов Дідусь у сад, викопав ямку і посадив дерево.

- Що ж він другого дня робитиме? – думає Смерть.

Настав другий день. Вийшов Дідусь у сад, викопав ще одну ямку, посадив ще одне дерево.

- Що ж він третього дня робитиме? – з нетерпінням думає Смерть.

Настав третій день. Вийшов Дідусь у сад, викопав ямку і посадив ще одне дерево.

- Навіщо ти дерева садиш? – питає Смерть. – Ти ж завтра помреш.

- Людям на добро, – відповідає Дідусь.

Злякалася Смерть і втекла в темний ліс.

Додаток 2

Правила роботи в групі

1. Розподілити ролі (ведучий, секундант, спікер, доповідач).
2. Уважно слухати завдання – інструкції.
3. Працювати так, щоб не заважати іншим.
4. Дотримуватися правила піднятої руки.
5. Дотримуватися регламенту.
6. Давати можливість презентувати дослідження всім членам групи.

Додаток 3

Сенкан – це мініатюра з п'яти рядків за певною схемою:

- 1) іменник, що відбиває тему;
- 2) прикмети (2 слова);
- 3) дієслова (3 слова);
- 4) фраза, що виражає особисте ставлення до теми;
- 5) одне слово – синонім до назви теми.

Додаток 4

«Я був на далекій чужині...»

Я був на далекій чужині,
Там небо таке ж голубе,
Та тільки нема Батьківщини,
Нема там, Вітчизно, тебе,
 Бо в ріднім краю над землею
 Чистіша і глибша блакить.
 І сонце Вітчизни моєї
 Яскравіше в небі горить.
Я слухав пісні на чужині –
Хороші думки в тих словах,

Але то не крила орлині,
Що є в наших рідних місцях.

Василь Сухомлинський

Список використаних джерел

1. Інтерактивні методи навчання в практиці роботи початкової школи. 8-е видання. – Х.: Вид. Група «Основа», 2010. – 175 с.
2. Лопатіна О.О., Скребцова М.В. 50 уроків про чесноти для занять з дітьми дошкільного й молодшого шкільного віку/ О.О. Лопатіна, М.В. Скребцова. – Х.: Вид. Група «Основа», 2009. – 238 с.
3. Третяк О.П. Виховання ціннісного ставлення до людини у молодших школярів. Частина 1 / О.П. Третяк. – Х.: Вид. Група «Основа», 2013. – 248 с.